UMHVERFISMAT KERFISÁÆTLUNAR

KYNNING FYRIR HAGSMUNARÁÐ

24. JÚNÍ 2020

Rut Kristinsdóttir. Sérfræðingur umhverfismála. Þróunar- og tæknisvið

LANDSNET

UMHVERFISMAT KERFISÁÆTLUNAR

- Umhverfisáhrif kerfisáætlunar eru metin á grundvelli laga um umhverfismat áætlana nr. 105/2006.
- Umhverfismat áætlana byggja á fyrirliggjandi gögnum.
- Upplýsir um hugsanlegar afleiðingar af framkvæmd kerfisáætlunar á umhverfið.
- Tekin tillit til umhverfissjónarmiða við ákvarðanir um áætlunina.
- Leiðir fram áhersluatriði og mótvægisaðgerðir sem nýtast þegar unnið er mat á umhverfisáhrifum hverrar framkvæmdar síðar.

LANDSNET

Þrískipt viðfangsefni umhverfismats kerfisáætlunar

Framtíðarþróun meginflutningskerfisins næstu 30 ár

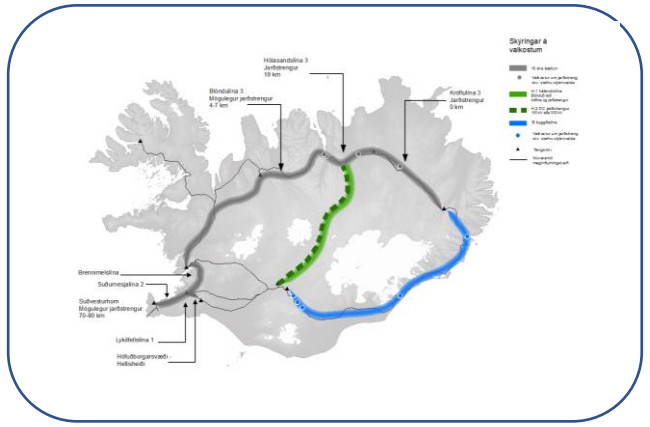
- Valkostir H
- Valkostur B

Tíu ára áætlun um uppfærslu meginflutningskerfisins

- Hvalfjörður- Austurland. Ný byggðalína
- Höfuðborgarsæði – Vesturland
- Höfuðborgarsvæði- Suðurnes

Langtímaáætlun

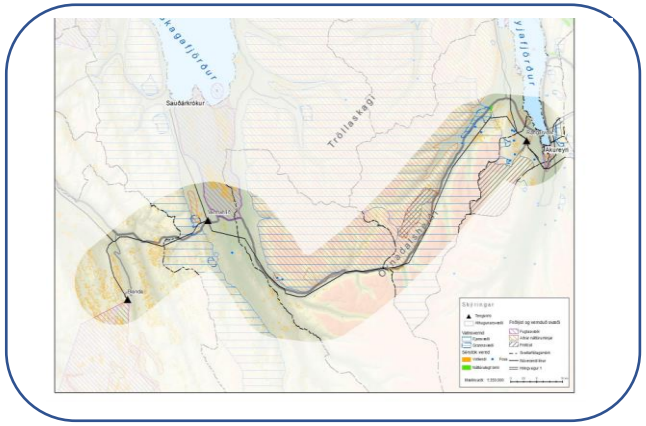

Áætlun næstu þriggja ára

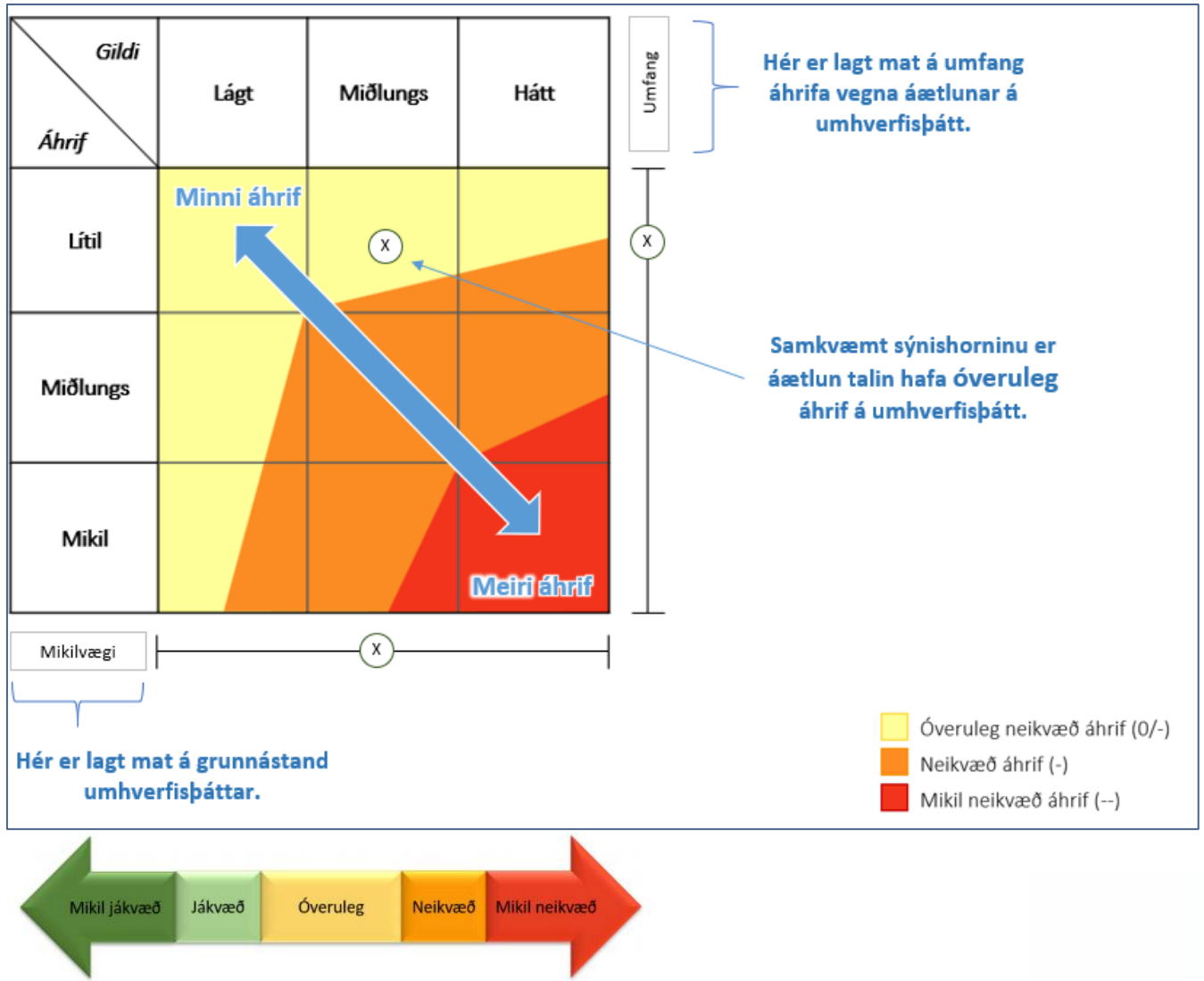
- Nýjar framkvæmdir „á lista“ – samanburður valkosta
- Framkvæmdir sem eru á fyrirliggjandi staðfestum kerfisáætlunum – greint frá áhrifum aðalvalkosta

Framkvæmdaáætlun

LANDSNET

Aðferðarfræði umhverfismatsins

- Fyrirframgefin viðmið.
- Eykur skilning á því hvernig komist er að niðurstöðu.
- Betri grundvöllur umræðu um niðurstöðu matsins.
- Samræmi í aðferðarfræði.

LANDSNET

Lífríki. Viðmið og mat grunnástands

Grunnástand lífríkis			
Matsþáttur	**Lágt gildi**	**Miðlungs gildi**	**Hátt gildi**
Mikilvægi Mælikvarðar sem horft er til: • Verndargildi vistgerða N.Í. • Verndun lífríkis á grundvelli laga um náttúruvernd. • Ramsarsvæði. • IBA verndarsvæði.	Svæðið er að stórum hluta raskað eða manngert. Lítill eða enginn hluti svæðisins nýtur verndar vegna lífríkis. Vistgerðir eru að stærstum hluta með lágt verndargildi. Lítill eða enginn hluti svæðis á Ramsar og/eða IBA svæðum.	Svæðið er að hluta raskað eða manngert. Nokkur hluti svæðisins nýtur verndar vegna lífríkis. Meirihluti vistgerða hefur miðlungs eða hátt verndargildi. Fer á hluta yfir Ramsar og/eða IBA svæði.	Svæðið er að stærstum hluta óraskað eða því sem næst. Meirihluti svæðisins nýtur verndar á grundvelli lífríkis. Samanstendur af vistgerðum með mjög hátt verndargildi. Fer á stórum hluta yfir Ramsar og/eða IBA svæði.

Grunnástand lífríkis

	Valkostir um framtíðaruppbyggingu			
Mikilvægi	10 ára áætlun	H.1	H.2	B
Lágt				
Miðlungs		x	x	
Hátt	x			x

Dæmi matsvinnu í langtímaáætlun

LANDSNET

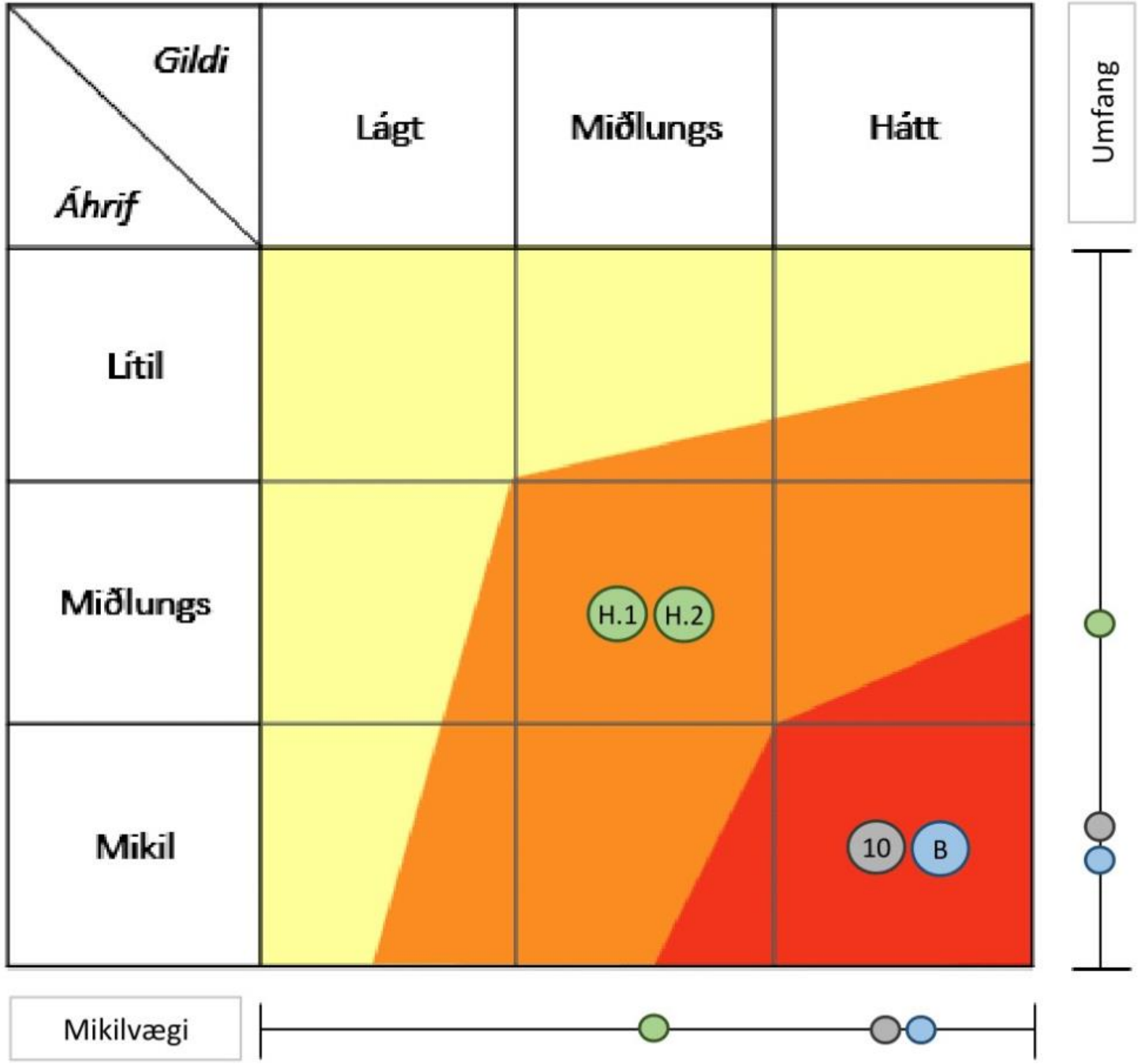
Lífríki. Viðmið og mat einkenna áhrifa

Einkenni áhrifa			
Matsþáttur	**Lítil**	**Miðlungs**	**Mikil**
Umfang áhrifa Bein og/eða óbein áhrif.	Áætlun er líkleg til að raska lítið eða ekkert búsvæðum fugla og/eða vistgerðum innan áhrifasvæðis. Með tilliti til nálægðar við viðkvæm lífríki er ólíklegt að áhrif verði merkjanleg vegna áflugs og/eða mengunar í tengslum við áætlun.	Áætlun er líkleg til að hafa í för með sér nokkuð rask á búsvæðum fugla og/eða vistgerðum innan áhrifasvæðis. Með tilliti til nálægðar við viðkvæm lífríki geta orðið merkjanleg áhrif vegna áflugs og/eða mengunar í tengslum við áætlun.	Áætlun er líkleg til að raska stórum eða meirihluta búsvæða fugla og /eða vistgerða innan áhrifasvæðis. Með tilliti til nálægðar við viðkvæm lífríki er líklegt að verði merkjanleg áhrif vegna áflugs og/eða mengunar í tengslum við áætlun.

Einkenni áhrifa á lífríki				
		Valkostir um framtíðaruppbyggingu		
Bein / óbein áhrif	10 ára áætlun	H.1	H.2	B
Lítil				
Miðlungs		x	x	
Mikil	x			x

Dæmi matsvinnu í langtímaáætlun

LANDSNET

Kerfisáætlun
Lífríki

SKÝRINGAR

Valkostir

Áætlun næstu 10 ára

10

H-valkostir: Hálendisleið

H.1 H.2

B-valkostir: Byggðalínuleið

B

Óveruleg neikvæð áhrif (0/-)

Neikvæð áhrif (-)

Mikil neikvæð áhrif (--)

UMHVERFISÁHRIF LANGTÍMAÁÆTLUNAR

Umhverfisþættir	10 ára áætlun / Jarðstrengur	Hálendisleið (H.1)	Hálendisleið (H.2)	Byggðalínuleið (B) / Jarðstrengur
		Hálendisleið		
Náttúrufar og auðlindir				
Landslag og ásýnd	- / - / 0	-	-	- / - / 0
Jarðminjar	-	-	-	-
Vatnafar og vatnsvernd	- / 0	- / 0	- / 0	- / 0
Lífríki	- -	-	-	- -
Menningarminjar	- / 0	- / 0	- / 0	- / 0
Loftslag	- / 0	- / 0	- / 0	- / 0
Landnýting	-	- / 0	- / 0	- / 0
Samfélag				
Heilsa	- / 0	- / 0	- / 0	- / 0
Atvinnuuppbygging	+	+ +	+ +	+ +
Ferðaþjónusta	- / - / 0	-	-	-
Skipulagsáætlanir og eignarhald	- / 0	- / 0	- / 0	- / 0

Skýringar

Mikil jákvæð (+ +)	Jákvæð (+)	Óveruleg (-/0 +/0)	Neikvæð (-)	Mikil neikvæð (- -)

Framkvæmdaáætlun 2021-2023

Mismunandi umfjöllun

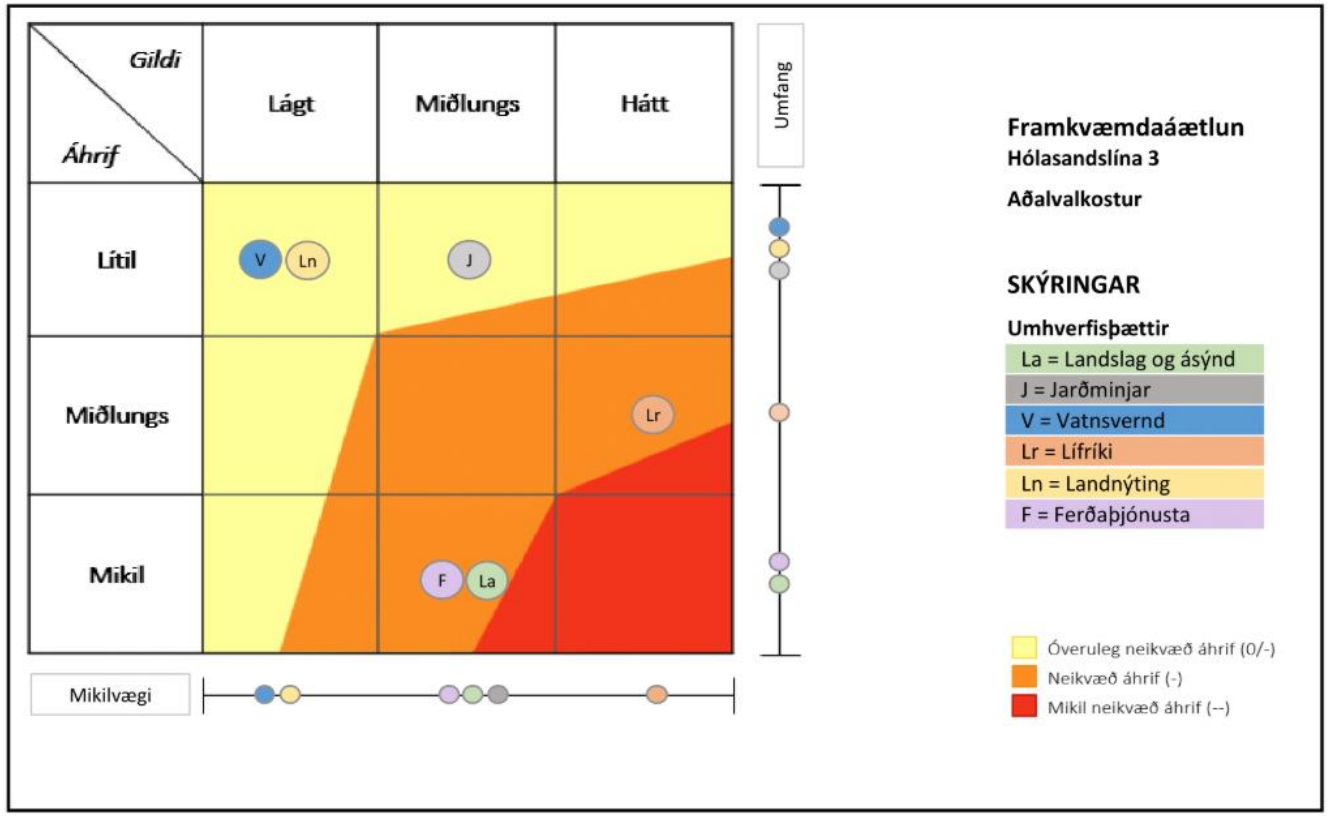
- Nýjar framkvæmdir á áætlun.
- Framkvæmdir í staðfestum framkvæmdáætlunum.

LANDSNET

Eldri framkvæmd á áætlun
Niðurstaða birt um áhrif aðalvalkostar

Hólasandslína 3

- Einungis birt niðurstaða um aðalvalkost
- Samanburður valkosta í eldri áætlun

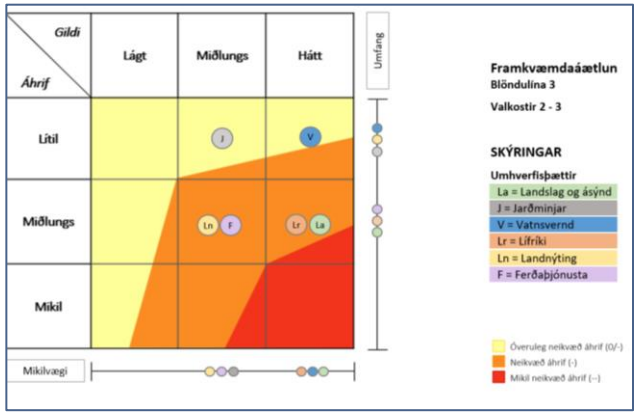

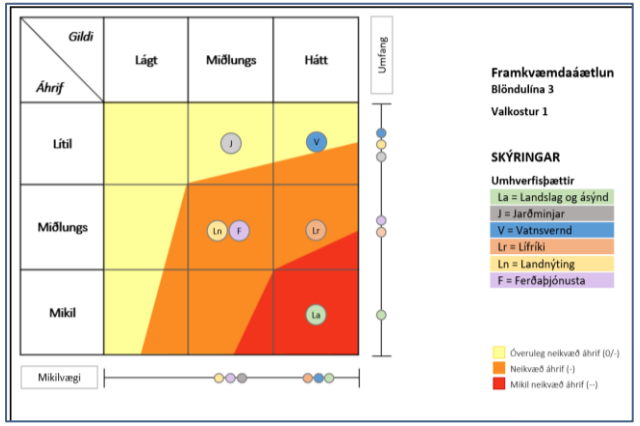
LANDSNET

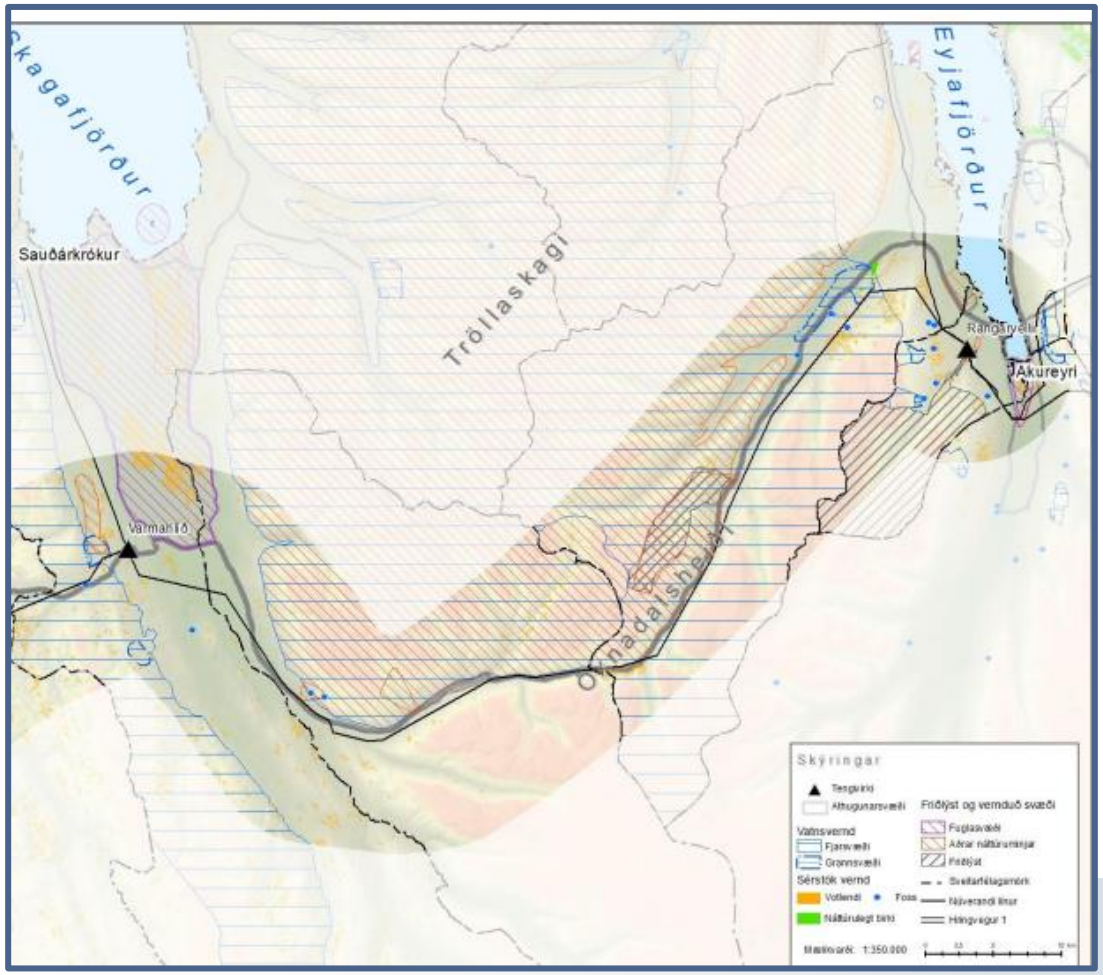
Ný framkvæmd á áætlun
Lega línu skiptir ekki kerfislegu máli

Blöndulína 3

- Skilgreint athugunarsvæði
- Samanburður valkosta 1 og 2&3

Ár	Framkvæmdir	Háð mati skv. lögum 106/2000	Landslag og ásýnd	Jarðminjar	Lífríki	Vatnafar	Atvinnu-uppbygging	Ferða-þjónusta	Landnýting
2020	Hólasandslína 3		Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Mikil (++)	Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)
	Lækjartún – nýtt tengivirki		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Lækjartúnslína 2		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Jákvæð (+)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Korpulína 1 – endurnýjun línu		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Rauðavatnslína 1 – endurnýjun línu		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Jákvæð (+)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Akraneslína 2		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
2021	Suðurnesjalína 2		Neikvæð (-)	Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Mikil (++)	Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)
	Húsavík – ný tenging		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Mikil (++)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Vopnafjarðarlína 1 – endurbætur á línu		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Jákvæð (+)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Reykjanes – stækkun tengivirkis		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Hrútatunga – endurnýjun tengivirkis		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Klafastaðir – nýtt tengivirki		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Fitjar – endurbætur á tengivirki		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
2022	Vegamót – endurnýjun tengivirkis		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Ísafjarðardjúp – nýr afhendingarstaður		Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Mikil (++)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Lyklafell – tengivirki		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Jákvæð (+)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Lyklafellslína 1		Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Neikvæð (-)	Neikvæð (-)	Jákvæð (+)	Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)
	Straumsvík – nýr teinatengisrofi		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Korpa – endurnýjun tengivirkis		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Njarðvíkurheiði – nýtt tengivirki		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Suðurfirðir Vestfjarða - styrkingar		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Jákvæð (+)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Rangárvellir – endurnýjun 66 kV spenna		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
2023	Dalvíkurlína 2		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Jákvæð (+)	Óveruleg (-/0)	Neikvæð (-)
	Breiðdalur – endurnýjun tengivirkis		Framkvæmd ekki umhverfismetin						
	Rimakotslína 2		Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)	Jákvæð (+)	Óveruleg (-/0)	Óveruleg (-/0)
	Blöndulína 3		Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Mikil (++)	Neikvæð (-)	Neikvæð (-)
	Hrútafjarðarlína		Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Neikvæð (-)	Óveruleg (-/0)	Jákvæð (+)	Neikvæð (-)	Neikvæð (-)

Helstu umhverfisáhrif framkvæmdaáætlunar

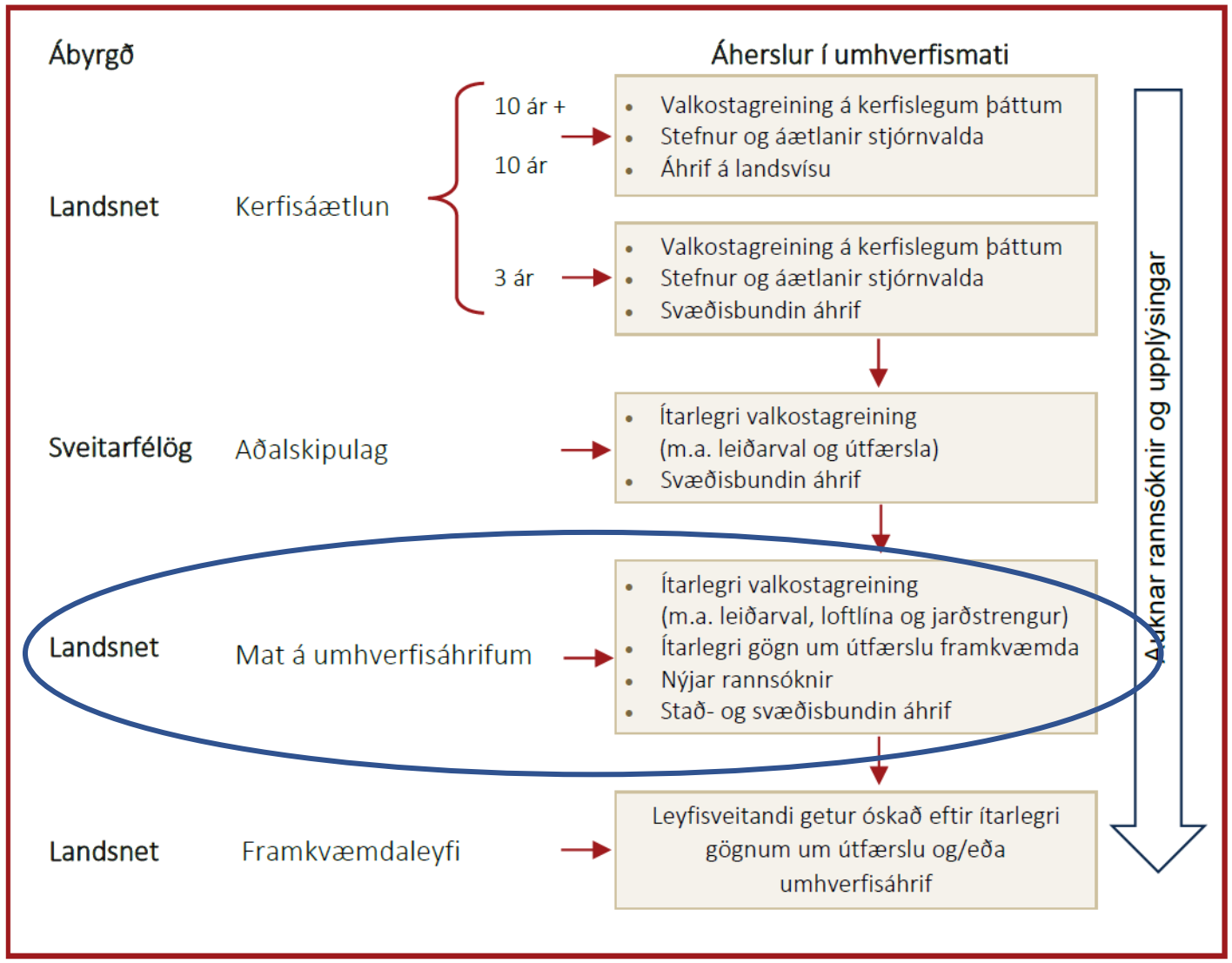
- Landslag og ásýnd
- Lífríki
- Ferðaþjónustu

Mikilvægt!

- Byggt á fyrirliggjandi gögnum – ekki sértækum rannsóknum
- Í sumum tilvikum óvissa um leiðarval aðalvalkostar

LANDSNET

Hvað tekur við eftir kerfisáætlun?
Mat á umhverfisáhrifum framkvæmda og fleira...

- Forsendur **öryggis** og **hagkvæmni** í kerfisáætlun eru byggðar á ítarlegri greiningum en umhverfismatið þess.
- Því er við mat á umhverfisáhrifum einstaka framkvæmda byggt á ítarlegri upplýsingum um **umhverfið** og nánari skoðun á valkostum (t.d. leiðarval).
- Komist er að niðurstöðu um aðalvalkost.

LANDSNET

Þróun aðalvalkostar

Framkvæmdaáætlun – Matsskýrsla- Framkvæmdaleyfi

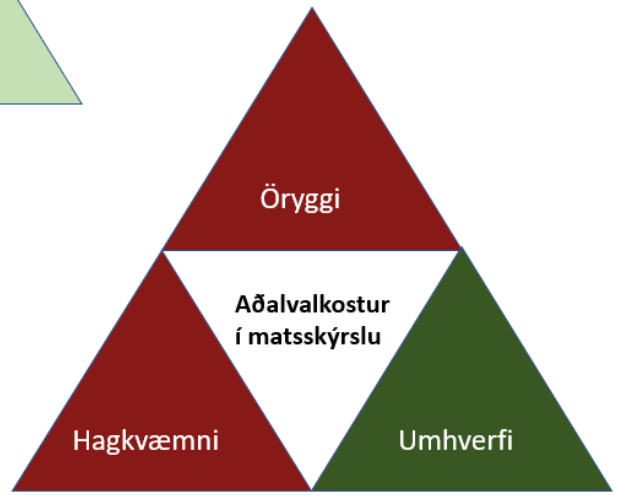
Á fyrri stigum

- Ítarlegar kerfisgreiningar. *Raforkulög.*
- Fyrirliggjandi gögn um umhverfi. *Lög um umhverfismat áætlana.*

Á síðari stigum bætist við

- Nánari gögn um umhverfi, nákvæmara leiðarval og mótvægisaðgerðir. *Lög um mat á umhverfisáhrifum*

Framkvæmdaleyfi

- Byggja á grunni ítarlegra greininga og samanburði valkosta. *Skipulagslög. Reglugerð um framkvæmdaleyfi*

Takk fyrir

